

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/34/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4314222683
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Radošická Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4314222683.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v spore žalobcov: 1. M. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom P. XXX, 2. Mária Kúdelová - SHR, IČO: 11 990 597, Čajkov 127, obaja žalobcovia zastúpení Advokátskou kanceláriou Mihalda, Valach, Kišac s. r. o., so sídlom v Bratislave, Gogoľova 18, IČO: 36 663 051, proti žalovanému: Ing. K. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom P. XXX, zastúpený Advokátskou kanceláriou Nyúl, s. r. o., so sídlom Levice, Kpt. Jaroša 738/4, IČO: 53 875 303, o náhradu škody, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 16. decembra 2020 č. k. 6C/82/2014-281 takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v jeho vyhovujúcom výroku (I.) **p o t v r d z u j e .**

II. Vo výrokoch o nároku na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania (II., III.) rozsudok súdu prvej inštancie **m e n í** tak, že žalovaný má nárok voči žalobcom v 1. a 2. rade na náhradu trov konania v rozsahu 18,66%.

III. Žalobcovia v 1. a 2. rade majú nárok voči žalovanému na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcom v 1. a 2. rade spoločne a nerozdielne sumu 3 660 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,05% ročne zo sumy 3 660 eur od 14. 11. 2014 do zaplataenia, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku (I.). Žalovanému voči žalobcom priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 18,66% (II.) a žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% (III.)

1.1. Rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ust. § 420 ods. 1, § 442 ods. 1, 3, § 443 OZ, § 4 zák. č. 87/1958 Zb. o stavebnom poriadku účinného od 01. 01. 1959 do 30. 09. 1976, § 43 ods. 1 zák. č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku účinného od 01. 10. 1976 v znení neskorších predpisov, § 43a ods. 1, 2, 3 stavebného zákona, § 52 ods. 1 písm. c/ zák. č. 364/2004 Z. z. o vodách, § 119 ods. 2 a § 120 ods. 1 OZ, § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ako aj vykonaným dokazovaním.

1.2. Žalobcovia sa podanou žalobou domáhali uvedenia veci do pôvodného stavu, eventuálne náhrady škody vo výške 9 000 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,05% od podania žaloby do zaplataenia. Žalobcovia dôvodili tým, že boli podielovými spoluvlastníkmi v podiele 1-ica nehnuteľnosti - vodnej nádrže o rozmeroch 30 x 15 m, inventúrne číslo 249, ktorého obvodové múry boli vo výške cca 0,75 m a na konci cca 2,5 m po dĺžke 30 m. Nehnuteľnosť nezapísaná v katastri nehnuteľností, nachádzajúca sa v areáli bývalého K. na pozemkoch parc. č. 2390/1 a č. 2390/2, parcely registra „E“ nachádzajúce

sa v kat. úz. P., obec P., okres X., zapísané na LV č. XXX. Pozemky sú vo vlastníctve žalovaného. Žalobcovia nadobudli vlastníctvo k vodnej nádrži na základe Kúpnej zmluvy č. 2/7/2001 zo dňa 27. 07. 2001. V priebehu mesiaca október 2012 žalovaný zničil vodnú nádrž tým spôsobom, že pracovným mechanizmom zbúral obvodové múry nádrže, ktoré zahrnul spolu so zeminou a drevinami do vnútorného priestoru vodnej nádrže. Žalovaný sa v konaní bránil tým, že vodná nádrž v čase uzavretia zmluvy už neexistovala, bola zničená cca 20 rokov pred podpísaním zmluvy. V mesiaci október 2012 vykonával stavebné úpravy na svojich pozemkoch, na ktorých sa podľa tvrdenia žalobcov mala nachádzať aj vodná nádrž, pričom pred začatím terénnych úprav si vyžiadal stanovisko Obce P. ohľadne posúdenia, či na tieto práce je potrebné povolenie. Po vykonanej ohliadke zo strany starostky obce bolo podané vyjadrenie, že zamýšľané terénne úpravy stavebné povolenie nevyžadujú. Ide iba o vyrovnanie terénu. K neexistujúcej vodnej nádrži nemali žalobcovia žiaden prístup. Takéto právo nebolo zriadené ani kúpnu zmluvou a nikdy nebolo v súvislosti s vodnou nádržou na parcelách č. 2390/1 a 2390/2 zriadené vecné bremeno, ani iné vecné právo. Žalovaný tvrdil, že vodná nádrž stratila funkčnosť už pred 30 rokmi.

1.3. Súd prvej inštancie vo veci vykonal dokazovanie, a to oboznámením listinných dôkazov, výpoveďami svedkov, ako aj nariadením znaleckého dokazovania a po prvýkrát rozhodol vo veci rozsudkom zo dňa 18. 10. 2017 č. k. 6C/82/2014-174, ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcom v 1. a 2. rade spoločne a nerozdielne sumu 3 660 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,05% ročne zo sumy 3 660 eur od 14. 11. 2014 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku a dopĺňacím rozsudkom žalobu vo zvyšku zamietol. Z dôvodu podaného odvolania žalovaným vo veci rozhodoval odvolací súd uznesením zo dňa 30. 01. 2020 č. k. 9Co/86/2019-231, ktorý rozsudok súdu prvej inštancie v jeho vyhovujúcom výroku, ako aj vo výroku o náhrade trov konania zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na nové konanie. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie prijal predčasný záver, či vodná nádrž je stavbou, keď znalkyňa Ing. Harachová v znaleckom posudku č. 123/2016 nezodpovedala otázku, ktorá jej bola položená v uznesení o nariadení znaleckého dokazovania, či posudzovanú vodnú nádrž možno považovať za stavbu. Za týmto účelom uviedol, že súd mal trvať na zodpovedaní tejto otázky znalkyňou. Uložil súdu prvej inštancie opätovne posúdiť, či sporná vodná nádrž je stavbou ako samostatná vec a vysporiadať sa s námietkami žalovaného, že vodná nádrž bola v zlom technickom stave a neplnila účel, na ktorý bola postavená.

1.4. Súd prvej inštancie, riadiac sa pokynmi odvolacieho súdu, požiadal znalkyňu o doplnenie znaleckého posudku č. 123/2016 zo dňa 15. 12. 2016 a zodpovedanie otázky, či posudzovanú vodnú nádrž možno považovať za stavbu. Znalkyňa do žiadosti o doplnenie znaleckého posudku podala dňa 22. 06. 2020 nasledovnú odpoveď: „V zmysle zák. č. 50/1976 Zb. v platnom znení v znení neskorších predpisov podľa § 43 je uvedená definícia stavby a podľa § 43a členenie stavieb - vodná nádrž je inžinierska stavba vytvorená na zemskom povrchu, ktorá slúži pre akumuláciu vody.“

1.5. Po opätovnom prejednaní veci a doplnení dokazovania súd prvej inštancie zotrval na závere, ku ktorému dospel v prvom rozsudku (bod 13. tohto odôvodnenia) a názore, že sporná vodná nádrž bola stavbou, nakoľko ju tvorila súvislá betónová plocha, teda betónové dno a steny, pod úrovňou zemského povrchu, ktorá bola vytvorená stavebnými prácami pomocou stavebných výrobkov. Nejde teda ani o stvárnenie zemského povrchu, ani o spôsob využitia pozemku. Konkrétne bola inžinierskou stavbou podľa stavebných predpisov, k čomu sa vyjadrila aj znalkyňa, a zároveň išlo aj o vodnú stavbu podľa Zákona o vodách. Súd sa nestotožnil s argumentáciou žalovaného, ktorý tvrdil, že ak je rybník ovládateľná vodná nádrž vybudovaná na chov rýb a v zmysle občianskoprávneho ju nepovažuje za samostatnú vec, ani predmetnú požiaru nádrž nie je samostatnou vecou a patrí vlastníčkovi pozemku. V takomto prípade by každá vodná stavba musela byť považovaná za súčasť pozemku, čo by odporovalo § 120 ods. 2 OZ, podľa ktorého stavby (teda aj vodné stavby), vodné toky a podzemné vody nie sú súčasťou pozemku. Z uvedeného vyplýva, že sú samostatným predmetom občianskoprávných vzťahov. V súlade s uznesením odvolacieho súdu je pojem stavba na účel občianskoprávny potrebné vykladať "staticky", t.j. ako výsledok určitej stavebnej činnosti. Je nepochybné, že nádrž bola postavená stavebnými prácami zo stavebných výrobkov, a navyše, bola súčasťou technologického celku spolu s napájacou studňou, s prírodným kanálom a odvodňovacím kanálom. Z uvedeného je zrejmé, že v žiadnom prípade nemohlo ísť o stvárnenie zemského povrchu, ani o rybník, ktorý nemá betónové dno a steny. Sporná nádrž nepochybne bola vecou v právnom zmysle.

1.6. Súd sa ďalej zaoberal otázkou zániku stavby, keď žalobcovia tvrdili, že zanikla až činnosťou žalovaného, ktorý ju zničil pri vyrovnávaní pozemku a žalovaný tvrdil, že nádrž dlhodobou neplnila účel, na ktorý bola postavená a neslúžila potrebám ľudí, čiže zanikla už 20 rokov pred jeho zásahom.

1.7. Pokiaľ žalovaný poukazoval na rozsudok NS ČR sp. zn. 28 Cdo 537/2010, uviedol, že ak by sa uvedený rozsudok aplikoval na prejednávajúcu vec, je možné vyvodiť, že vodná nádrž zanikla zbúraním jej obvodových stien a nahrnutím zeminy, kríkov a drevín do jej vnútorného priestoru, teda zásahom žalovaného. Len samotná skutočnosť, že dlho nebola využívaná na pôvodný účel, neznamená jej zánik. Zároveň poukázal na rozsudok NS ČR sp. zn. 22 Cdo 2088/2001, ktorý sa zaoberá zánikom nadzemných stavieb, pričom pred zásahom žalovaného do vodnej nádrže, dispozičné riešenie stavby bolo zrejmé, čo vyplývalo jednak z fotodokumentácie, a jednak z geodetického zamerania nádrže a následného overenia geometrického plánu správou katastra. Ak by stavba zanikla a nebolo by zrejmé jej dispozičné riešenie, nebolo by možné nádrž zamerať. Súd aj pri aplikácii tohto rozhodnutia zastal názor, že nádrž zanikla až zásahom žalovaného. Z vyššie uvedených dôvodov súd považoval žalobu za dôvodnú a uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobcom škodu spôsobenú zničením vodnej nádrže v peniazoch, pričom vychádzal z hodnoty v čase poškodenia určenou znalkyňou Ing. Harachovou.

1.8. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 CSP a priznal žalovanému (ktorý mal úspech v rozsahu 59,33% a žalobcovia v rozsahu 40,67%) nárok na náhradu trov konania v rozsahu 18,66%, pokiaľ ide o prvoinštančné trovy a v odvolacom konaní žalovanému, ktorý mal plný úspech, priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol v zákonnej lehote odvolaním žalovaný, ktorý sa domáhal jeho zmeny a zamietnutia žaloby a priznania nároku na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Namietal, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a konanie má inú vadu, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností.

2.1. Súd prvej inštancie neaplikoval vyhlášku č. 461/2009 Z. z., keď z prílohy č. 2 vyhlášky je zrejmý spôsob využívania pozemku. Pod č. 12 prílohy č. 2 je uvedená vodná plocha (jazero, umelá vodná nádrž, odkryté pozemné vody - štrkovisko, bagroviská a iné). Z tohto legálneho výkladu vyplýva, že umelá vodná nádrž je považovaná zákonodarcom za určitý spôsob využívania pozemku, a nie za stavbu. Keďže ustanovenia predmetnej vyhlášky pri doterajšom rozhodovaní neboli použité a sú pre vec rozhodujúce, navrhol, aby odvolací súd postupoval podľa § 382 CSP.

2.2. Súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd aplikovali závery rozsudku NS SR zo dňa 16. 07. 2008 sp. zn. 22 Cdo 1121/2008, avšak v danom prípade žalobcovia netvrdili, ani nepreukázali, že stavba vodnej nádrže bola zhotovená vo väčšej miere zo stavebných materiálov. Žalobcovia neunesli bremeno tvrdenia, a preto ani dôkazné bremeno preukázania tejto rozhodujúcej skutočnosti. Sú toho názoru, že pokiaľ žalobcovia nevyužili všetky prostriedky procesného útoku, musia znášať riziko, že nie je možné jednoznačne vymedziť, kde končí pozemok a kde začína stavba, a preto sporná nádrž je súčasťou pozemku. Nesúhlasil preto s názorom súdu prvej inštancie, že vodná nádrž bola stavbou vo vlastníctve žalobcov v zmysle občiansko-právnych predpisov, a nie je súčasťou pozemku v jeho vlastníctve. Platí, že každá stavba v zmysle verejného práva je aj predmetom občiansko-právneho vzťahu. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok NS ČR sp. zn. 2Cdon 1192/97 zo dňa 28. 05. 1998, v ktorom súd vyslovil, že rybník nie je v zmysle občiansko-právnom samostatnou vecou. Poukázal na § 52 ods. 1 písm. c/ zákona č. 364/2004 Z. z. Zákona o vodách, v zmysle ktorého rybníky, ako aj vodné nádrže sú vodnými stavbami. Podľa § 2 ods. 2 písm. d/ zákona č. 139/2002 Z. z. o rybách, rybník je ovládateľná vodná nádrž vybudovaná na chov rýb. Ak podľa zákonnej definície rybník je ovládateľná vodná nádrž, a nie v zmysle občiansko-právnom samostatnou vecou, s ktorou by bolo možné nakladať oddelene od pozemkov tvoriacich jeho dno a brehy, tak ani požiarna vodná nádrž v danej veci nie je v zmysle občiansko-právnom samostatnou vecou a patrí vlastníkovi pozemku.

2.3. Súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a právnomu záveru ohľadne zániku vodnej nádrže ako samostatnej veci. Vymedzil tak nesprávne okamžik zániku stavby. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok KS v Trnave sp. zn. 24Co 264/2011 zo dňa 02. 10. 2012. V tejto súvislosti súd prvej inštancie zamietol jeho návrh na doplnenie znaleckého dokazovania

na vyčíslenie rozsahu poškodenia vodnej nádrže, a preto je jeho záver, že aké ďalšie stavebné práce by bolo potrebné vykonať len na dokončenie vodnej nádrže ku dňu kúpy, predčasný a nesprávny. Žalovaný trvá na doplnení dokazovania v tomto smere.

2.4. Opätovne zdôraznil, že vodná nádrž bola viac desaťročí nefunkčná, nemala úžitkovú hodnotu, neslúžila potrebám ľudí a bola len stavebným odpadom na jeho pozemku. Poukázal na stranu 17 posudku Ing. Harachovej, kde sa konštatuje, že vodná nádrž nebola udržiavaná, bola v zlom technickom stave, neplnila účel, na ktorý bola postavená. Zastáva názor, že ak požiar na vodnú nádrž bola samostatnou vecou ku dňu vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie, už zanikla a jej ruiny sa stali súčasťou jeho pozemku, preto nemohol porušiť ani žiadnu právnu a zmluvnú povinnosť, keď tieto ruiny odstránil zo svojho pozemku.

3. K podanému odvolaniu žalovaného sa písomne vyjadrili žalobcovia, ktorí poukázali na to, že súd prvej inštancie po tom, čo jeho prvé rozhodnutie zrušil odvolací súd, postupoval v zmysle zrušujúceho uznesenia a zabezpečil vyjadrenie znalkyne, ktorá jednoznačne potvrdila, že vodná nádrž je stavbou ako samostatná vec a s poukazom na predmetné vyjadrenie znalkyne dospel aj súd prvej inštancie k záveru, že sporná vodná nádrž bola stavbou. Ďalej bolo povinnosťou súdu prvej inštancie posúdiť a vymedziť moment zániku stavby, a to s poukazom na rozsudok NS ČR z 28. 05. 2003 pod sp. zn. 23 Cdo 2088/2001 a aplikujúc uvedené rozhodnutie dospel k záveru, že dispozičné riešenie stavby - vodnej nádrže bolo pred zásahom zo strany žalovaného do nej zrejme, pričom táto skutočnosť bola jednoznačne preukázaná, či už predloženou fotodokumentáciou, alebo geometrickým plánom, vyhotoveným tesne pred jej zničením, na základe ktorého mala byť vodná nádrž zapísaná do katastra nehnuteľností. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že vodná nádrž zanikla až v dôsledku zásahu žalovaného.

3.1. K argumentácii žalovaného ohľadne aplikácie vyhlášky č. 461/2009 Z. z. uviedli, že vyhláška pojednáva o spôsobe využívania pozemku a to aj v závislosti od toho, aký typ stavby na nej stojí. Nemá však žiaden vplyv na výklad pojmu stavba, resp. určenie, či v prípade stavby ide o samostatnú vec. Vyhláška preto na daný prípad je neaplikovateľná.

3.2. K ďalšej námietke žalovaného, že v konaní nebolo preukázané, že stavba vodnej nádrže nebola zhotovená vo väčšej miere zo stavebných materiálov, poukazujú na samotný znalecký posudok, v ktorom znalkyňa uvádza, že ide o stavbu postavenú stavebnými prácami zo stavebných výrobkov, na svedecké výpovede a predloženú fotodokumentáciu, na základe ktorej súd správne skonštatoval, že vodnú nádrž tvorí súvislá betónová plocha, teda betónové dno a steny pod úrovňou zemského povrchu. S poukazom na uvedené, táto námietka žalovaného je bezpredmetná.

3.3. Pokiaľ žalovaný namietal, že súd neskúmal pomer medzi zeminou potrebnou na vykopanie nádrže a stavebných materiálov, z ktorých bola nádrž postavená, uviedli, že žalovaný včas neuplatnil takéto tvrdenia a dôkazy, a preto súd nebol povinný sa touto otázkou zaoberať z vlastnej iniciatívy.

3.4. Pokiaľ žalobcovia v podanom vyjadrení poukázali na rozsudok KS v Trnave sp. zn. 24Co/264/2011 zo dňa 02. 10. 2012, z ktorého záverov možno uzavrieť, že pokiaľ stavba nezaničila, je stále stavbou a v prípade, ak je poškodená, nemá rozsah poškodení, resp. rozsah prác, ktoré sú potrebné na jej opravu, význam pre právnu existenciu stavby.

3.5. Pokiaľ žalovaný poukazuje na to, že vodná stavba mala byť v zlom technickom stave, nemala plniť účel, žalobcovia konštatujú, že pre účely určenia momentu zániku stavby je rozhodujúce iba to, či je zrejme jej pôvodné dispozičné riešenie. Funkčný stav stavby, resp. či stavba slúži na účel, na aký bola postavená, je pre určenie momentu zániku stavby bez právneho významu. Len samotná skutočnosť, že stavba nebola dlho využívaná na pôvodný účel, neznamená jej zánik. S poukazom na uvedené je preto rovnako irelevantné, že z Kúpnej zmluvy č. 2/7/2001 zo dňa 27. 01. 2001, na základe ktorej nadobudli aj vodnú nádrž, má vplývať dezolátny, rozkradnutý stav nadobudnutého majetku. Vzhľadom na vyššie uvedené, funkčný stav stavby, resp. jej využiteľnosť, nemá vplyv na určenie momentu zániku stavby.

3.6. Z vyššie uvedených dôvodov žalobcovia navrhli rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť a priznať im nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

4. Ďalšie vyjadrenia strán sporu už v konaní podané neboli.

5. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku - ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané včas, oprávnenou osobou (žalovaným), v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa a po skonštatovaní, že odvolanie má náležitosti podľa § 127 a § 363 CSP preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v medziach daných rozsahom podaného odvolania (§ 397 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil súd prvej inštancie, postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné vo veci samej v jeho vyhovujúcom výroku (I.) ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdiť, a vo výrokoch o nároku na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania (II., III.) podľa § 388 CSP zmeniť.

6. Predmetom konania je uvedenie veci do pôvodného stavu, pričom sa jedná o vodnú nádrž o rozmeroch 30 x 15 m, inventúrne číslo: 29, ktorej obvodové múry boli vo výške 0,75 m a na konci cca 2,5 m po dĺžke 30 metrov, nehnuteľnosti nezapísané v katastri nehnuteľností nachádzajúce sa v areáli bývalého K. O. P. na pozemkoch parc. č. 2390/1 a č. 2390/2 parcely registra „E“ nachádzajúce sa v kat. úz. P., obec P., okres Levice, zapísané na LV č. XXX, eventuálne náhrady škody. V konaní bolo preukázané, že pozemky sú vo vlastníctve žalovaného. Rovnako nebolo sporné, že žalobcovia nadobudli vlastníctvo k predmetnej vodnej nádrži na základe Kúpnej zmluvy č. 2/7/2001 zo dňa 27. 07. 2001 od predávajúceho PVO D P., zastúpené správcou konkurznej podstaty, okrem ďalších nehnuteľností. Žalobcovia tvrdili, že mali záujem na spracovaní geometrického plánu, prostredníctvom ktorého by bola aj vodná nádrž zameraná a zapísaná do katastra nehnuteľností, avšak žalovaný v priebehu mesiaca október 2012 zničil vodnú nádrž tým spôsobom, že pracovným mechanizmom zbúral obvodové múry nádrže, ktoré nahmul spolu so zeminou a drevinami do vnútorného priestoru vodnej nádrže, o čom bola aj spísaná zápisnica na OR PZ Tlmače, ČVS: ORP-TL-LV-212. Žalovaný sa v konaní bránil tým, že pred začatím terénnych úprav si vyžiadal stanovisko Obce P. Na mieste bola vykonaná ohliadka a ďalej tvrdil, že k neexistujúcej vodnej nádrži nemali žalobcovia žiaden prístup, pričom vodná nádrž stratila funkčnosť už pred 30 rokmi. V konaní súd nariadil znalecké dokazovanie z odboru stavebníctvo, účelom ktorého bolo zistiť, či bola vodná nádrž postavená na parcelách registra „E“ č. 2390/1 a č. 2390/2 kat. úz. P. spolu s jej súčasťami, a to s napájacou studňou a odvodňovacím kanálom, ešte pred zásahom žalovaného zo dňa 15. 10. 2012 v zmysle zák. č. 50/1976 Zb. Stavebného zákona, či ju bolo možné uviesť do predošlého stavu, aká bola hodnota vodnej nádrže v čase poškodenia, pričom zo znaleckého posudku č. 123/2016 znalkyni Ing. Márii Harachovej vyplynulo, že vodná nádrž bez súpisného čísla nebola postavená v zmysle stavebného zákona, bolo na ňu potrebné vodoprávne povolenie v zmysle zák. č. 363/2004 Z. z. Uvedenú vodnú nádrž je možné uviesť do predošlého stavu za predpokladu, že bude vydané stavebné a vodoprávne povolenie, ktoré je podmienené vysporiadaním pozemkov pod budúcou stavbou a s prístupom k vodnej nádrži. Hodnotu vodnej nádrže znalkyňa stanovila zaokrúhleno na sumu 3 660 eur.

6.1. Súd prvej inštancie vo veci prvýkrát rozhodol rozsudkom zo dňa 18. 09. 2017 č. k. 6C/82/2014-174 tak, že uložila žalovanému zaplatiť žalobcom v 1. a 2. rade spoločne a nerozdielne sumu 3 660 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,05% ročne zo sumy 3 660 eur od 14. 11. 2014 do zaplatenia, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku žalobu zamietol. V dôsledku podaného odvolania žalovaným len do vyhovujúceho výroku tak zostal predmetom konania výrok o náhrade škody v sume 3 660 eur s príslušenstvom. Odvolací súd uznesením zo dňa 30. 01. 2020 č. k. 9Co/86/2019-231 rozsudok súdu prvej inštancie v jeho vyhovujúcom výroku, ako aj vo výroku o náhrade trov konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd vyslovil záver, že súd prvej inštancie prijal predčasný záver o tom, či vodná nádrž bola stavbou, keď znalkyňa Ing. Harachová na túto otázku v znaleckom posudku neodpovedala, a teda uložil súdu prvej inštancie opätovne posúdiť, či sporná vodná nádrž je stavbou ako samostatná vec a vyporiadať sa aj s námietkami žalovaného, že vodná nádrž bola v zlom technickom stave, neplnila svoj účel, na ktorý bola postavená a či z tohto pohľadu bolo potrebné vymedziť moment zániku stavby.

6.2. Súd prvej inštancie, viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, doplnil dokazovanie. Požiadal znalkyňu o doplnenie znaleckého posudku č. 123/2016 zo dňa 15. 12. 2016, pričom z doplnenia znaleckého posudku vyplynulo, že podľa § 43a zákona č. 50/1976 Zb. v platnom znení vodná nádrž je inžinierska stavba vytvorená na zemskom povrchu, ktorá slúži pre akumuláciu vody. Vychádzajúc z uvedeného potom dospel k záveru, že sporná nádrž nepochybne bola vecou v právnom zmysle a táto

zanikla až zásahom žalovaného. Z uvedených dôvodov o tom podanej žalobe vyhovel a žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcom v 1. a 2. rade náhradu škody v sume 3 660 eur spolu s príslušenstvom.

6.3. Podľa § 387 odsek 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

6.4. Podľa § 387 odsek 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti napadnutého rozhodnutia, príp. doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotno-právnu, tak aj procesno-právnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania (okrem prípadov uvedených v § 379 CSP), tak aj dôvodmi podaného odvolania (§ 380 ods. 1 CSP). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu.

8. Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia v jeho vyhovujúcom výroku, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav a vec správne posúdil po právnej stránke, preto odvolací súd napadnutý rozsudok vo veci samej ako vecne správny potvrdil. V dôvodoch svojho písomného rozhodnutia sa vysporiadal so všetkými žalobcami, ale aj žalovaným tvrdenými skutočnosťami, ako aj namietanými dôvodmi, jednotlivé dôkazy správne vyhodnotil jednotlivo, ako aj vo vzájomnej súvislosti a na zistený skutkový stav aplikoval správne zákonné ustanovenia. Súd prvej inštancie po tom, čo jeho predchádzajúce rozhodnutie bolo zrušené odvolacím súdom, sa riadil vysloveným právnym záverom odvolacieho súdu a vo veci následne aj správne rozhodol. Odvolací súd sa preto v celom rozsahu stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie vo veci samej, na správne a vyčerpávajúce dôvody v plnom rozsahu poukazuje ako na svoje vlastné a rozsudok ako vecne správny v jeho vyhovujúcom výroku podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

9. Za nedôvodnú považoval odvolací súd námietku žalovaného, že súd prvej inštancie neaplikoval vo veci vyhlášku č. 461/2001 Z. z. V tomto smere je potrebné súhlasiť so stanoviskom žalobcov, že uvedená vyhláška stanovuje spôsob evidencie katastrálnych území a nehnuteľností, zakotvuje spôsob využívania pozemkov, avšak samotná vyhláška nemá vplyv na to, čo je potrebné rozumieť pod stavbou v právnom zmysle. Uvedená vyhláška je vyhláškou Úradu geodézie, kartografie a katastra SR, ktorou sa vykonáva zákon NR SR č. 161/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam a na danú prejednávajúcu vec nemá žiaden dopad.

10. Žalovaný v podanom odvolaní ďalej namietal, že žalobcovia v konaní nepreukázali, že stavba vodnej nádrže bola zhotovená vo väčšej miere zo stavebných materiálov a o tejto rozhodnej skutočnosti neuniesli dôkazné bremeno.

K uvedenej námietke je potrebné uviesť, že vodná nádrž bola postavená zo stavebných materiálov, bolo preukázané samotným znaleckým posudkom č. 123/2016 zo dňa 15. 12. 2016, vyhotoveným v konaní. V znaleckom posudku sa síce konštatuje, že nebolo možné presne stanoviť stavbu vodnej nádrže, vzhľadom na škodu spôsobenú dňa 15. 10. 2012, avšak znalkyňa vychádzala aj zo spisového materiálu, vyhotoveného pred poškodením vodnej nádrže. Z doplnenia znaleckého posudku zo dňa 22. 06. 2020 vyplynulo, že stavbou je aj stavebná konštrukcia postavená stavebnými prácami zo stavebných výrobkov, ktorá je pevne spojená so zemou, pričom vodná nádrž je inžinierska stavba vytvorená na zemskom povrchu, ktorá slúžila pre akumuláciu vody. Aj svedeckou výpoveďou Ing. X. S., ktorá dňa 12. 09. 2012 vykonávala zameranie požiarnej nádrže asphaltovej cesty, vyplynulo, že nádrž bola betónová, s betónovým dnom aj stenami s rozmermi 18 m, 15,44 m a po dĺžke 32 m. Celková plocha nádrže bola 553 m², pričom išlo o vonkajšie rozmery nádrže. Keďže žalovaný opak uvedených tvrdení a zistení nepreukázal, bolo potrebné prijať záver, že žalobcovia uvedenú skutočnosť preukázali a uvedenú námietku žalovaného je preto potrebné považovať za bezpredmetnú.

11. Za nedôvodnú považoval odvolací súd aj odvolaciu námietku, že súd neskúmal pomer medzi zeminou potrebnou na vykonanie nádrže a stavebných materiálov, z ktorých bola vodná nádrž postavená. V tomto smere žalovaný nenavrhol vykonať dokazovanie, a preto uvedenú námietku odvolací súd vyhodnotil ako neprípustnú novotu v zmysle § 366 CSP, a preto sa ňou ďalej ani nezaoberal.

12. Žalovaný napokon v podanom odvolaní poukazoval na rozsudok KS v Trnave sp. zn. 24Co/264/2011 zo dňa 02. 10. 2012, ako aj rozsudok NS ČR sp. zn. 18 Cdo 537/2010 zo dňa 14. 12. 2010. Uvedenými rozhodnutiami argumentoval, že súd prvej inštancie nesprávne vymedzil okamih zániku stavby.

12.1. Súd prvej inštancie sa s rozsudkom Najvyššieho súdu ČR, na ktorý poukazoval žalovaný vo svojom odvolaní, v dôvodoch svojho rozhodnutia zaoberal. K zániku stavby je potrebné stotožniť sa s tým, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že vodná nádrž zanikla až zbúraním obvodových stien a zahrnutím zeminou, či drevín do jej vnútorných priestorov, teda konaním žalovaného. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom žalobcov v podanom vyjadrení, že len samotná skutočnosť, že vodná nádrž nebola dlhú dobu využívaná na pôvodný účel, nemá za následok ešte jej zánik. Pokiaľ žalovaný poukazoval, že aj v Kúpnej zmluve zo dňa 27. 07. 2001 č. 2/7/2001, ktorou žalobcovia nadobudli okrem iného aj spornú vodnú nádrž, sa konštatuje v bode V. bod 5.1., že si kupujúci pozreli u nehnuteľností statiku, stav médií, rozvodov a celkovú deštrukciu, a tak akceptujú dezolátny a rozkradnutý stav majetku, ešte neznamená, že by samotná vodná nádrž bola v takom stave, že by ako vec z hľadiska práva zanikla. Predmetom kúpnej zmluvy boli viaceré nehnuteľnosti, takže uvedené všeobecné prehlásenie v bode V. sa vzťahovalo zrejme celkovo ku všetkým kupovaným nehnuteľnostiam, resp. majetku, pričom nie je zrejmé, u ktorej z nadobúdaných vecí bol aký rozsah deštrukcie, resp. stav opotrebovanosti.

12.2. V poslednom rade žalovaný namietal, že súd mal v zmysle § 186 ods. 2 CSP vychádzať zo zhodných tvrdení strán sporu. Ako žalovaný nepoprel tvrdenia žalobcov o celkovej deštrukcii vodnej nádrže a jej dezolátnom, rozkradnutom stave a súd mal z týchto tvrdení vychádzať. K uvedenému odvolací súd dodáva, že žalobcovia v priebehu celého konania netvrdili, že by vodná nádrž bola v tak dezolátnom a deštrukčnom stave, že by ako vec neexistovala, práve naopak, tvrdili, že k zničeniu vodnej nádrže došlo až konaním žalovaného, ktorý na vodnej nádrži zbúral obvodové múry a zahrnul ju zeminou a drevinami do vnútorného priestoru.

12.3. Z vyššie uvedených dôvodov odvolacie námietky žalovaného v podanom odvolaní neboli spôsobilé zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktoré odvolací súd vo veci samej (v jeho vyhovujúcom výroku) považoval za vecne správne, a preto ho v zmysle § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

13. Odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 388 CSP vo výrokoch II. a III., ktorými súd prvej inštancie rozhodoval osobitne o trovách prvoinštančného konania a osobitne o trovách odvolacieho konania.

13.1. Podľa § 255 odsek 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo (odsek 2 citovaného §-u).

13.2. Podľa § 396 odsek 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

13.3. Podľa § 396 odsek 3 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

V danej veci bolo prvé rozhodnutie súdu prvej inštancie v jeho vyhovujúcom výroku a súvisiacom výroku o náhrade trov konania zrušené a vrátené súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Povinnosťou súdu prvej inštancie bolo v novom rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, rozhodnúť opäť o nároku na náhradu trov konania (celého prvoinštančného i odvolacieho) § 262 odsek 1 CSP.

Žalobcovia mali vo veci úspech v rozsahu 40,67% (zo žalovanej sumy 9 000 eur - priznaná suma 3 660 eur s príslušenstvom) a žalovaný úspech 59,33% (zamietnutá žaloba do sumy 5 340 eur), vznikol žalovanému voči žalobcom v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 18,66% (rozdiel v pomere úspechu).

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 388 CSP zmenil vo výrokoch II. a III. tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

14. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP a úspešným žalobcom v 1. a 2. rade priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).